

Tendences Latvijas ekonomikas lauku reģionālajā attīstībā?

Vizionāls ieskats nākotnē

AS Diena gada konference 2005.gada 14.aprīlī

Andris Miglavs, LVAEI, pētnieks un direktors

Šodien:

- ❑ Atrunas
- ❑ Migrācija Latvijas teritorijā
  - ekonomika
  - cilvēki
- ❑ Attīstības procesu teritoriālās iezīmes
  - kāpēc
  - kā
  - vai

Atrunas

□ Mūsu darbība

- sākotnējā pamatdarbība – lauksaimniecības ekonomika
- darbības paplašināšanās
  - ✓ agrobiznesā
  - ✓ lauku ekonomikā
- iesaugsme tautsaimniecībā
  - ✓ tautsaimniecības augsmes dzinuli un politika

□ Šodienas stāsts

- nav atsevišķa pētījuma rezultāti
- konsolidējošas skices

Migrācija Latvijas teritorijā

ekonomika

Tautsaimniecības izaugsme Latvijas teritorijās, IKP augsmes tempi, faktiskajās cenās, =2002/1996

	Latvija	Rīga	Zemgale	Kurzeme	Vidzeme	Latgale
A. Lauksaimniecība	1,16	2,36	1,04	1,12	1,08	0,99
B. Zivsaimniecība	1,11	0,60	0,13	2,76	0,61	1,45
C. Ieguve	2,86	2,40	3,43	7,11	2,43	1,49
D. Apstrāde	1,35	1,25	2,06	1,70	1,45	0,94
E. Enerģija un ūdens	1,25	0,96	1,90	2,01	1,98	1,38
F. Būvniecība	2,43	3,39	1,81	0,96	2,36	1,40
H. Viesnīcas un restorāni	2,19	1,93	4,89	4,92	3,54	3,19
I. Transports un sakari	1,86	2,94	1,13	0,87	1,58	1,20
J. Finanšes	1,83	1,88	1,35	1,59	1,96	1,80
K. Operācijas ar nekustamajiem	3,09	3,61	1,29	1,67	1,87	1,94
Ekonomika kopā	1,88	2,22	1,52	1,42	1,67	1,35

Avots: Autora aprēķini pēc "Latvijas reģioni skaitļos 2004", CSP

Migrācija Latvijas teritorijā

cilvēki

- ❑ Pašlaik tendences
  - pagasti – pilsētas
  - pilsētas – reģionu centri
  - vidējā perifērija un reģionu centri - Rīga
- ❑ Nākotnē – 3 ???
  - ekonomikas attīstība reģionos - ?
  - perifērā ceļu infrastruktūra - ?
  - labklājības izaugsme - ?

Attīstības procesu teritoriālās iezīmes

kāpēc

- ❑ Iekļaujamies ES koptelpā
  - labklājība
    - ✓ izlīdzinās labklājības līmenis ar ES koptelpu, bet palielinās darba izmaksas
  - jauni attīstības dzinuļi
    - ✓ konkurences telpas atvēršanās
    - ✓ ES KLP un fondu atbalsta finanšu ienākšana Latvijas telpā
  - vides izmaksas
    - ✓ vides saglabāšana un ar to saistītās izmaksas
    - ✓ zemes kā ražošanas faktora cena
- ❑ Latvijas eiropeiskā īpatnība - mazais iedzīvotāju blīvums
  - resurss lauksaimniecībai veselīgas pārtikas bada apstākļos
  - atjaunojamo energoresursu perspektīvais avots
  - lielās infrastruktūras izmaksas

Attīstības procesu teritoriālās iezīmes

kas raksturo un kā noritēs

- ❑ Lauksaimniecība
  - palielināsies absolūti, samazināsies relatīvi
  - nepreču vērtības ražošana
  - bet arī enerģijas kā preces ražošana
  - attīstība perifērākos reģionos (zemes cena un ne tikai)
- ❑ Apstrādājošā rūpniecība
  - palielināsies absolūti, saglabāsies relatīvi
  - vieglās standatrūpniecības aizvietošanās ar citām rūpniecības nozarēm
  - attīstība reģionālajos centros (darbaspēka resursi, izmaksas)
- ❑ Būvniecība
  - palielināsies absolūti un relatīvi
  - teritoriāli - pavadonis cilvēku darbībai

Attīstības procesu teritoriālās iezīmes

kas raksturo un kā noritēs

- ❑ **Rekreatīvais (arī naktsmāju) bizness**
  - palielināsies absolūti un relatīvi
  - Rīgā “jā”
  - lauku reģionos
    - ✓ lauku tūrismam ir iespējas
    - ✓ “biznesa tūrismam” - ???

- ❑ **Nekustamais īpašums, datornozare un citi pakalpojumi**
  - palielināsies absolūti un relatīvi
  - varbūt Ne-Rīgā, tomēr ???

Attīstības procesu Ne-Rīgas teritoriālās iezīmes

kāpēc tas varētu būt tā

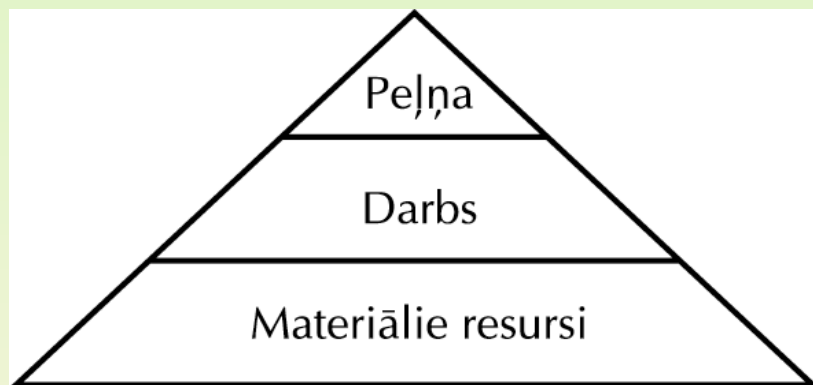
- Lauku ekonomika
  - joprojām dominējoši atkarīga no lauksaimniecības
    - ✓ lauksaimniecības ražošana
    - ✓ produktu aprīte un pārtikas ražošana
    - ✓ resursu un pakalpojumu piegāde
      - ražošanas
      - sociālās infrastruktūras
  - lauksaimniecība joprojām mainās
    - ✓ attīstītās cilvēku taupošākas efektīvākas tehnoloģijas
    - ✓ globalizējas ekonomika un tautsaimniecības politika
    - ✓ sabiedrība apzinās lauksaimniecības ražojošo daudzfunkcionalitāti
      - preču produkti
      - nepreču vērtības

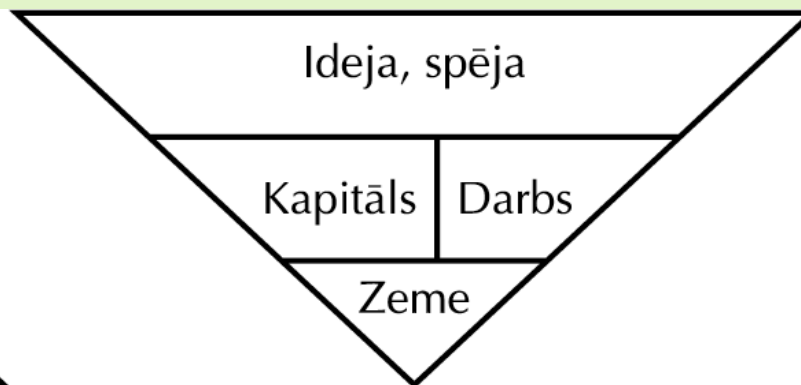
Attīstības procesu teritoriālās iezīmes

Vai piepildīsies vīzijas?

Nauda vs ideja

1. zīm. Kur paliek nauda

2. zīm. Kam pieder peļņa

Attīstības procesu teritoriālās iezīmes

Vai piepildīsies vīzijas?

Kā ar domas izaugsmes iespējām?

	Latvija	Rīga	Zemgale	Kurzeme	Vidzeme	Latgale	Lielākais/n
Darbinieki lieto datoru, %	20,3	24,9	11,7	13,6	12,3	9,2	2,7
Darbinieki lieto internetu, %	13,4	17,4	6,1	7,4	6,8	3,9	4,5
Uzņēmumiem ir internets, %	32	37,3	24,2	26,8	25,2	16,1	2,3

Avots: 2003.gada dati no “Latvijas reģioni skaitļos 2004”, CSP

Pateicos par iespēju būt uzklusītam

Kā sabiedrība domās?

